

USVOJENI TEKSTOVI

P8_TA(2016)0379

Sudan

Rezolucija Europskog parlamenta od 6. listopada 2016. o Sudanu (2016/2911(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Sudanu,
- uzimajući u obzir Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima,
- uzimajući u obzir zajedničku izjavu koju su 8. kolovoza 2016. dali EU, predstavnici Trojke (Norveška, Ujedinjena Kraljevina i Sjedinjene Države) i Njemačka te u kojoj se pozdravlja činjenica da su potpisnici „Poziva Sudanu” potpisali plan Skupine Afričke unije za provedbu na visokoj razini (AUHIP),
- uzimajući u obzir izvješće neovisnog stručnjaka o stanju ljudskih prava u Sudanu od 28. srpnja 2016. i izvješće posebnog izvjestitelja o negativnom učinku jednostranih prisilnih mjera na uživanje ljudskih prava, u pogledu njegove misije u Sudanu, od 4. kolovoza 2016.,
- uzimajući u obzir izjavu koju je 27. lipnja 2016. dala glasnogovornica potpredsjednice/Visoke predstavnice o tome da je sudanska vlada najavila četveromjesečni jednostrani prekid sukoba,
- uzimajući u obzir Rezoluciju Vijeća sigurnosti UN-a br. 2296 o Sudanu, s njegove 7728. sjednice održane 29. lipnja 2016.,
- uzimajući u obzir priopćenje Vijeća za mir i sigurnost Afričke unije o stanju u Darfuru od 13. lipnja 2016.,
- uzimajući u obzir članak 5. Opće deklaracije o ljudskim pravima i članak 7. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima, u kojima se navodi da se nitko ne smije podvrgnuti mučenju ili okrutnom, nečovječnom ili ponižavajućem postupku ili kazni,
- uzimajući u obzir izjavu o nepovoljnom ozračju uoči izbora u Sudanu u travnju 2015., koju je 9. travnja 2015. u ime Europske unije dala Visoka predstavnica,
- uzimajući u obzir deklaraciju „Poziv Sudana” o uspostavi države građanstva i demokracije,
- uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena

(CEDAW) od 18. prosinca 1979.,

- uzimajući u obzir članak 135. stavak 5. i članak 123. stavak 4. Poslovnika,
- A. budući da sukob u Darfuru traje 13 godina i da je u njemu život izgubilo 300 000 osoba te da snage sudanske vlade i dalje napadaju civile, posebno u Jebel Marri; budući da je neselektivno bombardiranje civila, uključujući i nezakonite napade sudanskih snaga na sela u Južnom Kordofanu, Plavom Nilu i Darfuru, dovelo do žrtava i do uništenja civilne infrastrukture;
- B. budući da su 2010. Zakonom o nacionalnoj sigurnosti sudanskoj vladi dodijeljene široke ovlasti da rutinski i bez podizanja optužnice zatvorenike tijekom dužeg razdoblja drži u samicama, te da su neke organizacije prisilno ugašene i pretresene;
- C. budući da je, kako se navodi u Univerzalnom periodičnom pregledu UN-a od 21. rujna 2016., Sudan potvrdio da se obvezuje na pristupanje Konvenciji protiv mučenja i drugih oblika okrutnog, neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja, kao i Međunarodnoj konvenciji o zaštiti svih osoba od prisilnog nestanka;
- D. budući da su kršenja i zloporaba ljudskih prava u Darfuru u porastu, posebno u Južnom Kordofanu i Plavom Nilu, uključujući i slučajeve izvansudskih pogubljenja, prekomjernog korištenja sile, otmice civila, seksualnog i rodno utemeljenog nasilja nad ženama, nasilja nad djecom i zlostavljanja djece te samovoljnih uhićenja i pritvora;
- E. budući da je građanski prostor oporbenih političkih stranaka, civilnog društva i boraca za ljudska prava u Sudanu ograničen; budući da postoje izvještaji o tome da Nacionalna obavještajna i sigurnosna služba (NOSS) neprestano uznemiruje, napada i progoni borce za ljudska prava, studentske aktiviste i političke protivnike zbog njihova zakonitog djelovanja; budući da su ove godine samovoljno uhićeni brojni aktivisti civilnog društva, među kojima je i četvero predstavnika sudanskog civilnog društva koje su sigurnosne snage presrele u međunarodnoj zračnoj luci u Khartoumu, dok su putovali na sastanak na visokoj razini s diplomatima na temu ljudskih prava, koji se održao 31. ožujka 2016. u Ženevi;
- F. budući da su skupine za zaštitu ljudskih prava pronašle vjerodostojne dokaze o korištenju kemijskog oružja u napadima snaga sudanske vlade na civile te da su seljani iz darfurske regije Jebel Marra svjedočili o zastrašujućim posljedicama navodnih napada kemijskim oružjem, od kojih se posljednji dogodio 9. rujna 2016. u selu Gamarah; budući da postoje izvještaji i o napadima Snaga za brzu potporu, sudanske vojne jedinice koju čine pripadnici bivše provladine paravojne postrojbe pod zapovjedništvom NOSS-a;
- G. budući da je 29. veljače 2016. NOSS okrutno pretresao Centar za osposobljavanje i ljudski razvoj u Khartoumu (TRACKS), organizaciju civilnog društva, nakon čega su direktor Khalfalah Alafif Muktar i aktivisti Arwa Ahmed Elrabie, Al-Hassan Kheiry, Imani-Leyla Raye, Abu Hureira Abdelrahman, Al-Baqir Al-Afif Mukhtar, Midhat Afifadeen i Mustafa Adam uhićeni i optuženi za zločinačku zavjeru i vođenje rata protiv države te da je riječ o optužbama za koje se izriče smrtna kazna; budući da postoje izvještaji o tome da je direktor u lošem zdravstvenom stanju i da obiteljski posjeti nisu dopušteni;

- H. budući da su sudanske vlasti strogo ograničile slobodu vjere; budući da su prijatnje crkvenim vođama i zastrašivanja kršćanskih zajednica i dalje prisutni te da su tijekom posljednjih godina sve učestaliji; budući da NOSS već devet mjeseci drži u pritvoru češkog djelatnika organizacije Kršćanska pomoć Petra Jašeka, sudanske pastore Hassana Abduraheema Kodija Taouru i Kuwu Shamala kao i darfurskog studenta diplomskog studija Abdulmonema Abdumawlu Issu Abdumawlu te da ih očekuje suđenje na temelju optužbe za skretanje pozornosti na navodno stradavanje kršćana u ratom zahvaćenim dijelovima Sudana; budući da se posljednjih godina bilježi porast broja suđenja na temelju optužbi za apostaziju, kao i broj s time povezanih smrtnih kazni;
- I. budući da su Snage za brzu potporu nedavno razmještene duž sjeverne granice Sudana kako bi spriječile ulazak nezakonitih migranata; budući da je 31. kolovoza 2016. zapovjednik Snaga za brzu potporu izjavio da njegove snage nadziru tu granicu s Egiptom i Libijom te da se time Sudan u ime EU-a bori protiv nezakonite migracije; budući da je Delegacija EU-a u Sudanu 6. rujna 2016. tu pomoć opovrgnula;
- J. budući da je 24. kolovoza 2016. iz Italije u Sudan deportirano 48 potencijalnih sudanskih tražitelja azila; budući da su u svibnju 2016. sudanske vlasti deportirale preko 400 Eritrejaca koji su bili uhićeni na putu za Libiju;
- K. budući da sudanske vlasti nerazmjerno osuđuju žene i maloljetnice zbog loše definiranih zločina; budući da se žene suočavaju sa sustavnom diskriminacijom i da im se izriču tjelesne kazne i bičevanje zbog nejasno definiranih pravila o odijevanju;
- L. budući da su se potpisnici „Poziva Sudana” (predstavnicima političkih i oružanih oporbenih stranaka, uključujući i Nacionalnu stranku ume, Snage nacionalnog konsenzusa i Sudansku revolucionarnu frontu) obvezali na suradnju u cilju okončanja sukoba kojim su zahvaćene različite regije Sudana, kao i pravnih, institucionalnih i gospodarskih reformi;
- M. budući da je Međunarodni kazneni sud izdao dva naloga za uhićenje predsjednika al-Bashira, 2009. i 2010., optužujući ga za odgovornost za ratne zločine, zločine protiv čovječnosti i genocid; budući da, iako Sudan nije država stranka Rimskog statuta, u Rezoluciji Vijeća sigurnosti UN-a br. 1593 (iz 2005.), od njega se zahtijeva da surađuje s Međunarodnim kaznenim sudom te Sudan stoga mora poštovati nalog za uhićenje tog suda;
- N. budući da su se u lipnju 2008. ministri vanjskih poslova EU-a sastali u okviru Vijeća za opće poslove i vanjske odnose (GAERC) i zaključili da je Vijeće spremno razmotriti mjere usmjerene na pojedince odgovorne za nesuradnju s Međunarodnim kaznenim sudom;
- O. budući da EU sa Sudanom trenutačno provodi projekt o „boljem upravljanju migracijama”;
- 1. osuđuje to što je sudanska vlada upotrijebila kemijsko oružje protiv civila u Jebel Marri, području Darfura, i ističe da je riječ o ozbiljnom kršenju međunarodnih normi te o ratnom zločinu; podsjeća da je Sudan potpisnik Konvencije o kemijskom oružju te poziva da se u vezi s tim navodima provede međunarodna istraga pod vodstvom Organizacije za zabranu kemijskog oružja; podsjeća sudanske vlasti da su odgovorne za

zaštitu ljudskih prava;

2. i dalje je duboko zabrinut zbog nezakonitih ubojstava, otmica, rodno uvjetovanog i seksualnog nasilja u područjima sukoba, posebice u Darfuru, Južnom Kordofanu i Plavom Nilu, kao i zbog ozbiljne humanitarne krize uzrokovane masovnim unutarnjim raseljavanjem; poziva na to da se smjesta zaustavi zračno bombardiranje civila koje provode sudanske snage;
3. osuđuje proizvoljna uhićenja i pritvaranja aktivista te pritvaranja boraca za ljudska prava i novinara, koja se trenutačno provode u Sudanu; apelira na sudansku vladu da zajamči mogućnost mirnog ostvarivanja prava na slobode izražavanja, udruživanja i okupljanja; ističe da će nacionalni dijalog biti uspješan jedino ako se odvija u ozračju u kojem se jamče slobode izražavanja, medija, udruživanja i okupljanja;
4. poziva Afričku uniju i sudansku vladu da u najkraćem roku provedu istrage u vezi sa svim navodima o mučenju, zlostavljanju, proizvoljnom pritvaranju i prekomjernoj uporabi sile te da odgovorne osobe privedu pravdi i provedu poštena suđenja bez izricanja smrtne kazne; poziva sudansku vladu da smjesta proglasi moratorij na sva smaknuća te da ukine smrtnu kaznu i sve oblike tjelesnog kažnjavanja;
5. osobito izražava zabrinutost zbog toga što je pristup međunarodnim humanitarnim agencijama i organizacijama još uvijek ograničen; zahtijeva od sudanske vlade da, u skladu sa svojim obvezama u okviru univerzalnog periodičnog pregleda, učini sve što je u njezinoj moći da poboljša pristup međunarodnim humanitarnim agencijama za sve one koji traže humanitarnu pomoć; apelira na sudansku vladu da bez odgode započne konstruktivnu suradnju s organizacijama civilnog društva u cilju promicanja osviještenosti o ljudskim pravima u Sudanu;
6. ponavlja da su sloboda vjere, savjesti i uvjerenja univerzalna ljudska prava koja treba svugdje štiti i koja moraju svima biti zajamčena; zahtijeva da sudanska vlada stavi izvan snage sve pravne odredbe kojima se kažnjavaju ili diskriminiraju pojedinci zbog svojih vjerskih uvjerenja, osobito u slučaju apostazije, a posebno u pogledu češkog djelatnika organizacije Kršćanska pomoć Petra Jašeka, sudanskih pastora Hassana Abduraheema Kodija Taouru i Kuwu Shamala te darfurskog studenta diplomskog studija Abdulmonema Abdumawlu Issu Abdumawlu;
7. izražava zabrinutost zbog sve većeg pritiska koji NOSS vrši nad građanima koji su aktivisti civilnog društva te poziva Sudan da smjesta i bezuvjetno oslobodi pritvorenike, da odmah prestane s proizvoljnim pritvaranjima, odbaci sve optužbe koje proizlaze iz njihovih miroljubivih aktivnosti te da omogući nevladinim organizacijama, primjerice osoblju organizacije TRACKS, njihovim članovima i studentskim aktivistima, da rade bez straha od odmazde;
8. prima na znanje činjenicu da je Sudan prihvatio preporuke koje se odnose na ratifikaciju Konvencije protiv mučenja i drugih oblika okrutnog, neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja te na ulaganje više napora u sprečavanje mučenja i neljudskog postupanja; međutim, poziva sudansku vladu da hitno revidira Zakon o nacionalnoj sigurnosti, kojim se dopušta pritvaranje osumnjičenih osoba na četiri i pol mjeseca bez ikakvog oblika preispitivanja zakonitosti, te da reformira svoj pravni sustav u skladu s međunarodnim standardima na području ljudskih prava;

9. poziva sudansku vladu da ukine opsežne imunitete propisane sudanskim zakonodavstvom, da objavi zaključke triju državnih istražnih povjerenstava, da javno prizna razmjernost ubojstava počinjenih u odmazdi protiv osoba koje su u rujnu 2013. prosvjedovale protiv mjera štednja te da žrtvama zajamči izvršenje pravde;
10. podsjeća na zaključke GAERC-a iz lipnja 2008. koji se odnose na stalno odbijanje sudanske vlade da surađuje s Međunarodnim kaznenim sudom i u kojima se ističe da sudanska vlada ima i obvezu i kapacitet za suradnju te da treba poštovati svaki nalog za uhićenje Međunarodnog kaznenog suda; potiče Omara al-Bashira da se pridržava međunarodnog prava i iziđe pred Međunarodni kazneni sud za ratne zločine, zločine protiv čovječnosti i genocid;
11. poziva države članice Afričke unije, osobito države koje su ugostile predsjednika Bashira (Demokratska Republika Kongo, Čad, Južna Afrika, Uganda i Džibuti) da se pridržavaju Rimskog statuta i odluka Međunarodnog kaznenog suda;
12. poziva EU da poduzme mjere u cilju uvođenja ciljanih kaznenih sankcija protiv odgovornih za kontinuirane ratne zločine i nesuradnju s Međunarodnim kaznenim sudom; traži od ESVD-a da bez daljnje odgode sastavi popis pojedinaca podložnih takvim sankcijama;
13. napominje da je sudanska vlada 16. ožujka 2016. potpisala Sporazum o smjernicama te je nakon toga razjasnila svoje obveze u pogledu uključivanja drugih relevantnih dionika u nacionalni dijalog te nastavka poštovanja svih odluka postignutih između potpisnika iz oporbe i Mehanizma 7+7, upravnog odbora za nacionalni dijalog; ustraje u tome da sve strane trebaju ispunjavati svoje obveze te poziva na kontinuirani dijalog u cilju uspostave konačnog prekida vatre; poziva EU i njegove države članice da, u skladu s preuzetim obvezama, i dalje podupiru Afričku uniju u naporima koje ulaže u postizanje mira u Sudanu i među stanovnicima Sudana u razdoblju tranzicije prema demokraciji reformiranoj iznutra;
14. poziva Misiju Ujedinjenih naroda i Afričke unije u Darfuru (UNAMID) da uspostave stalno sjedište u Jebel Marri; poziva UNAMID da bez odgode provede istragu o navodnim kršenjima ljudskih prava i međunarodnog prava koje su u Jebel Marri počinili pripadnici snaga sudanske vlade i oporbenih snaga te da podnese javno izvješće o tome;
15. poziva ESVD i Komisiju da pomno prate provedbu razvojne pomoći EU-a u Sudanu kako bi spriječili izravno ili neizravno podupiranje lokalnih paravojnih postrojbi te da se pobrinu za to da Snage za brzu potporu koje patroliraju na granicama Sudana s Egiptom i Libijom ne ulaze u borbu protiv nezakonitih migracija pod izlikom da to čine u ime EU-a;
16. apelira na Komisiju i države članice kojih se to tiče da zajamče potpunu transparentnost kad je riječ o projektu „boljeg upravljanja migracijama” koji se provodi sa Sudanom, uključujući sve planirane aktivnosti i korisnike financijskih sredstava EU-a i nacionalnih sredstava, te da sastave sveobuhvatno izvješće o posjetu tehničkog izaslanstva EU-a Sudanu u svibnju 2016.;
17. poziva EU i njegove države članice da se pobrinu za to da se Parlament u potpunosti informira o dijalogu uspostavljenom u okviru Khartoumskog procesa, da se aktivnosti koje se financiraju putem Uzajamnog fonda EU-a za Afriku, osobito one čiji je cilj

povećanje kapaciteta sudanske vlade, provode u potpunoj sukladnosti s postojećim sporazumima te da je pridržavanje međunarodnih obveza i zakona u potpunosti transparentno za građane i civilno društvo u EU-u i Sudanu;

18. napominje, sa zabrinutošću, da u Sudanu kontinuirano i često dolazi do kršenja prava žena i posebno članka 152. Kaznenog zakonika te poziva sudanske vlasti da žurno potpišu i ratificiraju Konvenciju o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena;
19. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, sudanskoj vladi, Afričkoj uniji, glavnom tajniku Ujedinjenih naroda, supredsjednicima Zajedničke parlamentarne skupštine AKP-a i EU-a, Panafričkom parlamentu i Organizaciji za zabranu kemijskog oružja.